

חוק חוקרים פרטיים ושירותי שמירה, תשל"ב-1972 *

פרק א': הוראות כלליות

1. בחוק זה – הגדרות
"חוקר פרטי" – מי שעוסק בהשגת ידיעות על הזולת או באיסופן, לצרכי אחרים ודרך שירות לבל, ושלא לצרכי מחקר מדעי, סקר דעת קהל או פרסום ברבים;
"שירותי שמירה" – שירותי שמירה על בטחונו של אדם או על רכוש, לרבות שירותי התקנה והחזקה של מערכות אזעקה ומיתקני אבטחה אחרים.
2. (א) שר המשפטים ימנה ועדת רישוי לפי חוק זה (להלן – הועדה).
(ב) בוועדה יהיו שבעה חברים, בהם שופט בית משפט מחוזי הוא יהיה הידוש ראש – ועוד ששה חברים, שמהם לפחות שלושה שאינם עובדי המדינה, אחד שהמליץ עליו ראש הממשלה, אחד שהמליץ עליו שר הבטחון ואחד שהמליץ עליו שר המשפחה.

פרק ב': חוקרים פרטיים

3. לא יעסוק אדם כחוקר פרטי אלא אם יש בידו רישיון לכך מאת הועדה ובמשרד המיועד לחקירות פרטיות. איסור העסקה
4. (א) לא יינתן לאדם לעסוק כחוקר פרטי אלא אם נתמלאו בו תנאים אלה:
(1) הוא אזרח ישראלי ותושב ישראל;
(2) מלאו לו עשרים ושלוש שנים;
(3) הוא טיים עשרה כיתות במוסד חינוך מוכר, או שלדעת הועדה הוא בעל השכלה שוות ערך לכך;
(4) בתוך שש השנים שקדמו לבקשה הוא התאמן שלוש שנים לפחות, ברצף פות או לסירוגין, בעריכת חקירות –
(א) במשרד לחקירות פרטיות בסיקחו ובהדרכתו הישירים של מנהל המשרד, או
(ב) במקום ובתנאים שהועדה הכירה בהם ושר המשפטים פרסם על כך הודעה ברשומות;
(5) הוא עמד בבחינות בדיני ישראל ובאתיקה מקצועית, בהתאם לכללים ולתכנית שקבע שר המשפטים;
(6) לדעת הועדה אין מניעה – מטעמים של בטחון הציבור או מטעמים של עברו, תכונותיו או התנהגותו של המבקש – להעניק הרשיון.
- (ב) במקרים מיוחדים רשאית הועדה לזוטר על התנאי האמור בפסקה (4) לסעיף קטן (א), כולו או מקצתו.

* נתקבל בכנסת ביום ה' בניסן תשל"ב (23 במרץ 1972); הצעת חוק רבתי חסרי פרטים בתי"ב 827, תשכ"ט, עמ' 181.

5. (א) שמו של מי שמבקש רשיון לשייחוק זה יפורסם בדרך שתקבע בכללים, ותוך תקופה שנקבעה בהם רשאי כל אדם להגיש לעודה התנגדות למתן רשיון למבקש.
 (ב) הועדה בדונה לפי חוק זה תחוק התנגדות למבקש וכן ליועץ המשפטי לממשלה או לכא כוחו לטעון טענותיהם ולהגיש דאיותיהם, ורשאית הועדה, לפי שיקול דעתה, לתת הודמנות לאנשים אחרים להשמיע עברם.
 (ג) הועדה מוסמכת לאסוף ראיות לשם הפעלת סמכותה על פי חוק זה.

6. חוקר פרטי יפעל כלפי לקוחו בבאמנות ודין החוסים ביניהם כדין התסים בין שליה לשולחו.

7. (א) חוקר פרטי ימסור לפי דרישת היועץ המשפטי לממשלה, לידיו או לידו מי שהסמיך לכך, ידיעות שגילה בדבר ביצוע עבירה.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א) לא ימסור חוקר פרטי ידיעות שנמסרו לו מאת לקוחו אגב השירות המקצועי שנתן ללקוחו ושיש בהם כדי להפליל את לקוחו, אלא אם הסכים לקוחו לכך.

(ג) שוכנע היועץ המשפטי לממשלה שהמשך חקירתו של חוקר פרטי עלולה להפריע לחקירת המשטרה בעבירה, רשאי הוא לדרוש מהחוקר הפרטי להפסיק את חקירתו; נסתיימה חקירת המשטרה – יודיע על כך היועץ המשפטי לממשלה לחוקר והוא יהיה רשאי להמשיך בחקירתו.

8. חוקר פרטי ימסור, לפי דרישתו של היועץ המשפטי לממשלה, או של מי שהסמיך לכך, כל ידיעה הדרושה לביצוע חוק זה או התקנות לפיו, או לפיקוח על השיטות האמצעים שבהם הוא נוהג להשתמש בהשגת ידיעות ואיסופן.

פרק ג': משרד לחקירות פרטיות

9. לא יקיים אדם משרד לחקירות פרטיות אלא אם יש בידו רשיון לכך מאת הועדה.

10. לא יינתן רשיון לאדם לקיים משרד לחקירות פרטיות אלא אם נתמלאו בו תנאים אלה:

(1) הוא חוקר פרטי רשוי;

(2) הוא בן עשרים ושמונה שנה ומעלה;

(3) הוא בעל נסיון של תמש שנים בחוקר פרטי.

11. בעל משרד לחקירות פרטיות לא יעסיק אדם בחקירה אלא אם הוא חוקר פרטי רשוי; אולם רשאי הוא להעסיק בחקירה מתאמן אף שאינו חוקר פרטי רשוי, ובלבד שהמתאמן יפעל בפיקוחו ובהדרכתו הישירים של מנהל המשרד.

12. בעל משרד לחקירות פרטיות ינקוט אמצעים סבירים כדי להבטיח את התנהגותם הראייה של המועסקים במשרדו.

פרק ד': תאגידי חוקרים

13. (א) תאגיד לא יהיה כשיר לפתוח משרד לחקירות פרטיות או סניף של משרד כזה או לנהל חקירות פרטיות, אלא אם בידו רשיון לכך מאת הועדה.

תאגידים של חוקרים פרטיים

(ב) לא יינתן רשיון לתאגיד אלא אם נתמלאו בו תנאים אלה:

- (1) התאגיד רשום בישראל כדין ואין לו כל הגבלה על ערכות חבריו;
- (2) כל חבריו ומנהליו הם חוקרים פרטיים, אלא אם אישרה הועדה השתתפותו של מי שאינו חוקר פרטי, בהתאם לכללים שקבעה הועדה;
- (3) מטרתו כפי שפורטה בתזכיר ההתאגדות היא עיסוק באלה בלבד: חקירות פרטיות, ארגון שירותי שמירה ופעולות הלואי הדרושות לאלה, ונקבע בתזכיר ההתאגדות כי סעיף 6 לפקודת החברות אינו חל עליו.

14. (א) מי שאינו חבר בתאגיד של חוקרים פרטיים לא יהא זכאי, על אף כל הוראה אחרת בתזכיר החברה ובתקנותיה או בכל מסמך אחר המגדיר תנאי התאגדותו, לכל חלק מרווחי החברה, אלא אם הוא אחד מיורשיו של מי שהיה חבר בתאגיד ושנפטר בעודו חבר התאגיד, וכל עוד לא נרכש חלקו של החבר בתאגיד.

איסור השתתפות ברווחים

(ב) חלקו של חבר בתאגיד ניתן להעברה למי שכשיר להיות חבר לפי סעיף 13(ב), והוא אם לא נקבע אחרת במסמכי ההתאגדות של התאגיד.

(ג) נפטר חבר או נשלל ממנו רשיונו ולא הועבר חלקו כאמור בסעיף קטן (ב), ירכשוהו חברי התאגיד תוך תקופה שנקבעה; שר המשפטים, באיטור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, יתקין תקנות בדבר הדרכים והמועד לרכישת חלקו של חבר תאגיד שנפטר או שנשלל רשיונו.

15. עשה תאגיד של חוקרים פרטיים מעשה אשר אילו עשה אותו חוקר פרטי היו רואים אותו כעבירת משמעת, רואים כל חבר מהבריו כמי שעבר אותו עבירת משמעת אם לא הוכיח אחד משני אלה:

אחריות משמעתית של חברי תאגיד

(1) העבירה נעברה שלא בידיעתו ותפקידו לא חייבו לדעת על המעשה;

(2) הוא נקט בכל האמצעים הסבירים כדי למנוע את ביצוע העבירה.

16. אין בקיומו של התאגיד כדי לגרוע מאחריותם המשמעתית של חבריו.

שמירת אחריות

17. בכפוף להוראה סעיף 13 לפקודת הנוזיקין [בוסח חדש]² רואים תאגיד של חוקרים פרטיים כאחראי אחריות שלוחית בנוזיקין על כל מעשה או מחדל בענין שפעלו בו חבריו כחוקרים פרטיים.

אחריות בנוזיקין

פרק ה': ארגון שירותי שמירה

18. (א) לא יקיים אדם משרד לשירותי שמירה ולא יארגן שירותי שמירה, אלא אם יש בידו רשיון לכך מאת הועדה.

איסור ארגון ללא רשיון

1 דחקי אימי, כרך א', פרק כ"ב, עמ' 163.

2 דיני מדינת ישראל, בוסח חדש 10, עמ' 266.

(ב) לא יעסוק אדם כשומר בסוגי שמירה שקבע שר המשפטים באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, אלא אם יש בידו רשיון לכך מאת הועדה.

19. (א) לא יינתן רשיון לאדם לקיים משרד לשירותי שמירה, לארגן שירותי שמירה או לעסוק כשומר בסוגי-שמירה שנקבעו לעי סעיף 18(ב), אם ראתה הועדה שאין לתת מטעמים של בטחון הציבור או מטעמים של עברו או התנהגותו של המבקש.
(ב) כעל משרד לשירותי שמירה או המארגן שירותים כאמור לא יעסיק שומר שאינו בעל רשיון לפי סעיף 18(ב), אלא אם קיבל אישור מאת המשטרה שאין לה לגבי העסקת אותו אדם התנגדות מהטעמים האמורים בסעיף קטן (א).

20. אדם או מוסד המקיימים שירותי שמירה במשרד או מפעל, לא יקבלו על עצמם, במישרין או בעקיפין, לנהל חקירה פרטית הנוגעת לאותו משרד או מפעל, ולא ישתמשו לצורך כל חקירה שהיא במסמכים המצויים באותו משרד או מפעל.

פרק ו': שיפוט משמעת

21. (א) שר המשפטים, לאחר התייעצות בוועדה, יקבע בתקנות כללים בדבר אתיקה מקצועית של חוקר פרטי.
(ב) שר המשפטים באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת רשאי לקבוע בתק-

נות עיסוקים שבהם לא יעסוק חוקר פרטי בנוסף לעיסוקו כחוקר.

22. (א) שר המשפטים ימנה שופט שיהיה יושב ראש ועדת משמעת; יושב ראש הועדה ימנה את שאר חבריה אחד אחד מתוך רשימה של חוקרים פרטיים ומתוך רשימה של אנשים שאינם חוקרים פרטיים, שערך אותן שר המשפטים.
(ב) על ועדת המשמעת יחולו סעיפים 8 עד 11 לחוק ועדות חקירה, תשכ"ט—1968.

23. היועץ המשפטי לממשלה רשאי למנות בודק לבדוק ענין הנוגע להתנהגותו של חוקר פרטי; לבדוק כאמור יהיו הסמכויות של קצין משטרה בדרגת מפקח האמורות בסעיף 2 לפקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות)⁴, ודין עדות שניתנה בפניו כדין עדות הנמסרת על פי הפקודה האמורה.

24. קובלנה על חוקר פרטי הוגש לוועדת המשמעת מטעם היועץ המשפטי לממשלה או מטעם הועדה, בין מיזמתם ובין על פי תלונת אדם אחר; קובל רשאי למנות אדם — דרך כלל או לענין מסוים — לייצגו ולטעון בשמו בפני ועדת המשמעת.

25. (א) הוגשה קובלנה על חוקר פרטי ומצאה ועדת המשמעת — לאחר שנתנה לו הזדמנות להתגונן — כי הפר הוראה מהוראות חוק זה או כלל מכללי האתיקה המקצועית שנקבעו לפי סעיף 21, או שהוא אשם בהתנהגות אחרת שאינה הולמת את המקצוע, רשאית היא להחליט על אחת מאלה:

(1) להתרדת בו;

(2) לנזוף בו;

³ כ"ח השכ"ט, עמ' 28.

⁴ חוקי אי"י, כרך א' פרק ל"ד, עמ' 439.

- (3) להתלות את רשיונו לחקופה קצובה שלא תעלה על שלוש שנים;
 (4) לשלול ממנו את רשיונו ולפסלו מקבלת רשיון חדש לתקופה קצובה או לצמיתות.

בנוסף על האמור בסעיף קטן (א) רשאית ועדת המשמעת:

- (1) לחייב את החוקר הפרטי בתשלום הוצאות ההליכים; אם שוכנעה שנקט באמצעי הגנה טרדניים או קנטרניים;
 (2) להיב מתלונן בתשלום הוצאות ההליכים למדינה ולחוקר הפרטי או לחייב קובל בתשלום הוצאות ההליכים לחוקר הפרטי בסכום שתקבע, אם החוקר הפרטי זוכה והועדה מצאה שהתלונה הוגשה בקלות ראש או לשם קנטור או ללא יסוד.

26. (א) דיון משמעתי לפי חוק זה, אין בו כדי לעכב או לבטל דיון בפלילים בשל אותו מעשה או מחלל.

דיון משמעתי ודיון פלילי

(ב) הרצום חוקר פרטי בשל מעשה או מחלל המטמש עילה גם לדיון בפני ועדת המשמעת לפי חוק זה, רשאית ועדת המשמעת להפסיק את דיוניה עד למתן פסק סופי בפלילים.

27. הוגשה לוועדת משמעת קובלנה נגד חוקר פרטי, רשאית היא, אם ראתה כחומרת הענין וטובת הציבור מחייבות זאת, להתלות רשיונו עד לסיום הדיון; לא נסתים הדיון תוך שלרטה חרשים מידם התליית הרשיון – בטלה ההתליה, אלא אם האריכה בית המשפט המחוזי.

התליית רשיון

פרק ז': הוראות שונות

28. תקפו של רשיון לפי חוק זה הוא לשנה והוא יחודש מדי שנה עם תשלום האגרה השנתית, אלא אם מצאה הועדה שלא נתקיים עוד במבקש תנאי מהתנאים לקבלת הרשיון.

תקפו של רשיון

29. (א) סירוב הועדה לתת או לחדש רשיון לפי חוק זה, וכן החלטה של ועדת משמעת בקובלנה לפי חוק זה, ניתנים לערעור מטעם הנאסם והקובל לפני בית המשפט המחוזי; סדרי הדיון בערעור ייקבעו בתקנות.

ערעור

(ב) החלטה ועדת משמעת המחייבת מתלונן בתשלום הוצאות לפי סעיף 25(ב) ניתנה לערעור מטעם המתלונן לפני בית המשפט.

30. העובר על הוראות סעיפים 3, 7, 9, 11, 13(א), 18, 19(ב) או 20, דינו – מאסר שנה אחת או קנס עשרת אלפים לירות.

עבירה

31. מי שביום י"ד בטבת תשל"ב (1 בינואר 1972) עסק כחוקר פרטי או קיים משרד לחקירות פרטיות, וביום פרטום חוק זה ברשומות צדין עסק בכך – לא יחולו על בקשתו לרשיון התנאים האמורים בסעיפים 4(א)2 או 20(2), לפי הענין, ורשאית הועדה לוותר לגבי על התנאים האמורים בסעיפים 4(א)3 עד 5(3) ר"10(3).

הוראות מעבר

32. שר המשפטים ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות לביצועו, לרבות ביצוע תקנות בדבר -

- (1) אגרות רישוי;
- (2) דרכי התמחות;
- (3) סדרי הדין של ועדת המשמעת;
- (4) תעריף מקסימלי לשכר שירותי שמירה.

33. תחילתו של חוק זה ביום כ' בתמוז תשל"ב (2 ביולי 1972).

תחילה

יעקב ש' שפירא
שר המשפטים

גולדה מאיר
ראש הממשלה

שניאור זלמן שזר
נשיא המדינה

חוק הסיוע המשפטי, תשל"ב-1972 *

1. (א) שר המשפטים מוסמך להקים לשכות סיוע משפטי; דבר הקמתה של לשכת סיוע משפטי יפורסם ברשומות, בציון מקום מושבה ואזור פעולתה.
- (ב) בראש כל לשכת סיוע משפטי יעמוד חבר לשכת עורכי הדין (להלן - ראש הלשכה).
2. לשכת סיוע משפטי תהן שירות משפטי, לרבות ההוצאות הכרוכות בו, בעניינים ובהיקף שנקבעו בתקנות, למי שידו אינה משגת לשאת בהם; השירות יינתן על ידי עורך דין מבין עובדי לשכת הסיוע המשפטי או מחוצה לה או על ידי אדם אחר הכשיר כדין ליתן את השירות.
3. (א) המבקש שירות משפטי יגיש ללשכת סיוע משפטי בקשה על כך בכתב.
- (ב) השירות המשפטי יינתן אם נוכח ראש הלשכה, לפי מבחנים ששר המשפטים בהחייצות עם שר הסעד קבע בתקנות, שאין ידו של המבקש משגת לשאת בהוצאות השירות.
- (ג) ראש הלשכה רשאי לחקור את המבקש ולדרוש ממנו תצהיר ומידע, בעל פה ובכתב, להזכחת פרטי הבקשה.
- (ד) תעודת מטעם לשכת הסעד של רשות מקומית תשמש ראיה לכאורה שידו של המבקש אינה משגת לשאת בהוצאות השירות.

הקמת לשכות
סיוע משפטי

מתן השירות

בקשה לקבלת
שירות

* נחקל בכנסת ביום ה' בניסן תשל"ב (23 במרס 1972); הצעת החוק ודברי הכנסת פורסמו בה' 807, תשל"א, עמ' 21.